

การพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย*

A DEVELOPMENT OF ENGLISH COMMUNICATIVE SPEAKING CURRICULUM
USING COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING APPROACH
FOR UPPER ELEMENTARY STUDENTS

ปัทมาศ ปัญญาเสน, ปริญญาภาษา สีทอง

Patthamat Panyasen, Parinyapast Seethong

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ประเทศไทย

Lampang Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: patthamat08@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลัง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแม่เชียงรายวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 32 คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คู่มือการใช้หลักสูตร และแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ (1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร (2) หลักการของหลักสูตร (3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (4) โครงสร้าง

* Received: 3 March 2025; Revised: 25 May 2025; Accepted: 12 June 2025

เนื้อหา แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ (6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ (7) การวัดและการประเมินผล ทั้งนี้ ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และคู่มือการใช้หลักสูตรได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าประสิทธิผลของการเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่ากับ 0.75 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop and evaluate the quality of an English communicative speaking curriculum based on the Communicative Language Teaching (CLT) approach for upper elementary students; and 2) To examine the effects of the implemented curriculum in enhancing with the target group. This study employed a pre-experimental research design using a one-group pretest and posttest model. The sample group used were upper elementary students from Maechiangraiwittaya School during the second semester of the 2024 academic year, selected through simple random sampling. The research instruments included: an English communicative speaking curriculum, a curriculum manual, and the speaking communicative ability test. The statistics used for analyzed were percentage, mean, and standard deviation T-test dependent.

The results of the research were found as follows: 1. English communicative speaking curriculum using communicative language teaching approach for upper elementary students consisted of 7 elements 1) problem statement 2) principle of curriculum 3) aims of curriculum 4) Five units of content structures i.e. (1) Go to school (2) Go to the temple (3) Go travel (4) Go to the market and (5) Go to the market 5) activity 6) materials resources and learning sources and 7) measurement and evaluation. The level of the overall appropriateness of the curriculum was high. The level of the

overall appropriateness of curriculum's manual was the highest and the effectiveness of learning according to the curriculum was 0.75 and 2. Students who have studied with English communicative speaking curriculum using communicative language teaching approach had a statistically higher average score for speaking communicative ability after study at the level of .05

Keywords: A development curriculum, communicative language teaching approach, upper elementary students

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งด้านการศึกษา ดังเช่นประเทศไทยที่ก้าวเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 การเตรียมเด็กและเยาวชนไทยให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะการประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ของเด็กและเยาวชน ถือว่าเป็นความสำเร็จของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่มด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง บทบาทของครูเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ การเรียนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบให้ผู้เรียนมีทักษะที่พึงประสงค์

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษนับเป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในบริบทของการดำรงชีวิตประจำวันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากภาษาอังกฤษทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหลักในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมความเข้าใจในด้านวัฒนธรรม และวิสัยทัศน์ของสังคมโลก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองที่แตกต่างของแต่ละสังคม อันนำไปสู่การสร้างสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับประชาคมนานาชาติ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างทางภาษา วัฒนธรรม ประเพณี แนวคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ตลอดจนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น เพื่อให้ให้นักเรียนมี

ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสาร สามารถหาคำความรู้ต่าง ๆ ตลอดถึงนำภาษาไปใช้ในการแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์องค์ความรู้ เพื่อนำไปเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างชาญฉลาด ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จึงได้จัดหลักสูตรให้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระดับประเทศ ระดับสถานศึกษา หรือระดับห้องเรียน เนื่องจากหลักสูตรเป็นเอกสารสำคัญที่เป็นแผนแม่บทหรือยุทธศาสตร์หลักในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรด้านการศึกษา ตลอดจนเป็นสิ่งชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการจัดมวลประสภการณแก่นักเรียน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำคัญในการบ่งชี้ถึงทิศทางการพัฒนาและความเจริญเติบโตของประเทศในอนาคต (กิตติคุณ รุ่งเรือง, 2560)

การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้นำกรอบ CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) มาใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของผู้เรียน โดยตั้งเป้าให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีระดับความสามารถทางภาษาอยู่ที่ระดับ A1 หรือขั้นเริ่มต้น (Basic User) (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2557) อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินของ EF Education First ปี 2023 พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในอันดับ 101 จาก 113 ประเทศทั่วโลก และอันดับ 21 จาก 23 ประเทศในเอเชีย ด้วยคะแนนเพียง 416 (EF Education First, 2567) สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่ยังอยู่ในระดับต่ำ จากประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานของผู้วิจัยกว่า 6 ปี และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุม PLC พบว่า ทักษะการพูดของนักเรียนยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดหลักสูตรเฉพาะที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูด ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษเชิงสื่อสาร และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

ในปัจจุบันวิธีการสอนการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษมีหลากหลายวิธีการ การสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) จึงเป็นการสอนหนึ่งที่ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ เน้นรูปแบบของทักษะด้านการสื่อสารเป็นสำคัญ มุ่งให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร เมื่อผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างทางภาษาและคำศัพท์จะใช้ภาษาในการสื่อสารได้ (Johnson & Morrow, 1981) สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล โกพล ได้ทำการวิจัย

เกี่ยวกับการฟังและทักษะการการพัฒนาทักษะพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีประสิทธิภาพ 67.03/79.55 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) พัฒนาการด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ พบว่า มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ย ร้อยละ 65.76 และ (3) เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (นฤมล โกพล, 2562)

จากปัญหา ความสำคัญ และแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ และเป็นแนวทางสำหรับครูที่สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น มีวิธีในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 จำนวน 137 โรงเรียน จำนวน 4,208 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 31 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนแม่เชียงรายวิทยา อ.แม่พริก จ.ลำปาง ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยแต่ละชั้นใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยทำการสุ่มโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 จำนวน 6 อำเภอ 137 โรงเรียน ได้โรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดกลางอำเภอแม่พริก จากนั้นส่งโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางอำเภอแม่พริก ซึ่งมี 9 โรงเรียน ได้โรงเรียนแม่เชียงรายวิทยา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Hida Taba ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน 2) ร่างหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่วิเคราะห์ไว้ 3) นำเสนอร่างหลักสูตรฯ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรฯ 4) ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 5) จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 6) นำหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และคู่มือการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน 7) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบความเหมาะสมได้ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.80 8) นำหลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เพื่อนำไปศึกษานำร่อง (pilot study) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่ต๋ำ ตำบลพระบาทวังตวง อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 36 คน 9) ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์หลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแม่เชียงรายวิทยาต่อไป

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการหาดัชนีประสิทธิผลหลักสูตรฯ เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรฯ แบ่งออกเป็น 6 ตอน โดยตอนที่ 1-7 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด

เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรฯ มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบอัตนัย โดยมีสถานการณ์จำนวน 2 สถานการณ์ ให้นักเรียนศึกษาและตอบคำถามจากบทสนทนาในโดยการพูดสนทนากับครูตามเวลาที่กำหนด ใช้เวลา 2 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 40 คะแนน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ได้แก่ ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรฯ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัย ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทสนทนาในสถานการณ์ จำนวน 2 สถานการณ์ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรฯ โดยใช้เวลารวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2. หลักการของหลักสูตร 3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4. เนื้อหาของหลักสูตร 5. การจัดการเรียนการสอน 6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7. การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม (n=5)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	4.40	0.66	มาก
2. หลักการของหลักสูตร	4.20	0.55	มาก
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.50	0.63	มากที่สุด
4. เนื้อหาของหลักสูตร	4.50	0.35	มากที่สุด
5. การจัดการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
7. การวัดและประเมินผล	4.50	0.77	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.44	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$, S.D = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 4 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}= 4.60$, S.D. = 0.55) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{x}= 4.50$, S.D. = 0.63) เนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{x}= 4.50$, S.D. = 0.35) และการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.50$, S.D. = 0.77) หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร ($\bar{x}= 4.40$, S.D. = 0.66) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ($\bar{x}= 4.40$, S.D. = 0.55) และ หลักการของหลักสูตร ($\bar{x}= 4.20$, S.D. = 0.55)

ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม (n=5)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คำแนะนำการใช้หลักสูตร	4.70	0.32	มากที่สุด
2. กำหนดการสอนของหลักสูตร	4.60	0.00	มากที่สุด
3. บทบาทของครูผู้สอน	4.70	0.42	มากที่สุด
4. วิธีการวัดและประเมินผล	4.60	0.67	มากที่สุด
5. แผนการจัดการเรียนรู้	4.57	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ วิธีการวัดและประเมินผล (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.67) แผนการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.51) บทบาทของครูผู้สอน (\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.42) คำแนะนำการใช้หลักสูตร (\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.32) และกำหนดการสอนของหลักสูตร (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.00)

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ผลจากการนำหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผล ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวัดความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ ที่เรียนด้วยหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	32	40	18.31	3.74	29.20	0.00
หลังเรียน	32	40	33.62	2.61		

*p < .05

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 18.31 และ 33.62 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรดังกล่าว มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

1.1 หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญจำนวน 7 ด้าน ได้แก่

- 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร ซึ่งแสดงถึงบริบท ความจำเป็น และเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร
- 2) หลักการของหลักสูตร ที่กำหนดแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้
- 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ระบุทักษะและสมรรถนะที่ผู้เรียนควรได้รับหลังจากการเรียนรู้
- 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งจัดลำดับสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
- 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
- 7) การวัดและประเมินผล ที่ใช้ในการสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและประสิทธิภาพของหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีพัฒนาหลักสูตรของทาบา โดยเน้นกระบวนการวินิจฉัยความต้องการของผู้เรียนในขั้นต้น (Taba, Hilda, 1962) ผ่านการสอบถามและจัดลำดับความสนใจบนกระดาน พบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายมีปัญหาในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ และสนใจฝึกพูดจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน จึงออกแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1) Go to school 2) Go to the temple 3) Go travel 4) Go to the market 5) Go to eat ซึ่งใช้เวลาเรียนรวม 12 ชั่วโมง ในขั้นการเลือกเนื้อหา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารและข้อมูลความต้องการของผู้เรียน โดยเลือกเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง พร้อมศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารตามแนวทางของ (Harmer J, 2007) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ การเสนอเนื้อหา การฝึกฝน และการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารจริง อีกทั้งนำแนวคิดของสมิตรา อังวัฒน์กุล มาใช้ ซึ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง สำหรับการประเมินผล (สมิตรา อังวัฒน์กุล, 2540) ผู้วิจัยออกแบบแบบทดสอบอัตนัย 2 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ เพื่อให้สะท้อนระดับความสามารถด้านการพูดสื่อสารได้ชัดเจน โดยอ้างอิงแนวทางการประเมินของ Harris (Harris, D. P, 1990) และหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 โดยปรับตัวชี้วัดจาก 7 ด้านเหลือ 5 ด้าน ได้แก่ การออกเสียง (Pronunciation), คำศัพท์ (Vocabulary), ไวยากรณ์ (Grammar), ความคล่องแคล่ว (Fluency), และการแสดงท่าทาง/น้ำเสียง (Gesture) พร้อมลดระดับคะแนนจาก 5 เป็น 3 ระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษาตอนปลาย

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ผลการประเมินหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนคู่มือการใช้หลักสูตรได้รับการประเมินว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด อันเป็นผลจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียนและบริบทของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อนำมาออกแบบและจัดทำหลักสูตรและคู่มือประกอบ โดยมีการตรวจสอบเบื้องต้นด้วยตนเอง ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง ผลจากผู้เชี่ยวชาญนำไปสู่การปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบ และแนวทางการดำเนินงานของหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้งานจริง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนาถ เปี่ยมณี และปริญญญา สีสทอง ที่พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมติ (Role-Playing) สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบด้วย

7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) โครงสร้างเนื้อหา 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล (นุชนาด เปี่ยมณี และปริญญญา สีสทอง, 2565) โดยผลประเมินชี้ว่าหลักสูตรและคู่มือมีความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ พร้อมค่าดัชนีประสิทธิผล 0.7559 แสดงถึงความมีประสิทธิภาพ และพบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลวิจัย/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลวิจัย

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 ขณะที่คู่มือการใช้หลักสูตรได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรและคู่มือที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับที่น่าพึงพอใจและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการใช้หลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้ที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่นๆ ควรปรับสถานการณ์ให้เหมาะสมกับบริบทและระดับชั้นนั้น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพูดสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2) ควรให้นักเรียนได้ฝึกพูดสื่อสารอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

3) ควรควบคุมการพูดของผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลา โดยการสร้างข้อตกลงกับผู้เรียน หากไม่พูดภาษาอังกฤษ เช่น การหักคะแนน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาและทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนอื่น ๆ

2) ควรมีการศึกษาศักยภาพความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนตามแนวการสอนภาษา เพื่อการสื่อสารในระยะเวลาหลังจากสิ้นสุดการเรียนไปแล้วช่วงหนึ่ง เพื่อประเมินความคงทนของความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษที่ได้รับจากการเรียนรู้

3) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่พัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติคุณ รุ่งเรือง. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์สาขาวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

นฤมล โกพล. (2562). *การวิจัยเกี่ยวกับการฟังและทักษะการพูดพัฒนาทักษะพูดภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ*

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา*. มหาวิทยาลัยนครพนม.

นุชนาด เปี่ยมณี และปริญญาภา สีสทอง. (2565). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการ มจร.บุรีรัมย์*, 7(2), 80–93.

สถาบันภาษาอังกฤษ. (2557). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากลระดับชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

EF Education First. (2023). *จัดอันดับภาษาอังกฤษ ประเทศไทย ประจำปี 2023*. เรียกใช้เมื่อ 22 ตุลาคม 2567/จาก <https://www.edufirstschool.com>.

Harmer J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. London: Longman Group.

Harris, D. P. (1990). *Testing English as a Second Language*. New York: Mc Graw - Hill Book.

Johnson & Morrow. (1981). *Communication in the classroom*. England: Longman Group Ltd.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development, Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace.